

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 17. december 2021

Hermed sendes endelig besvarelse fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af spørgsmål nr. 302 (Alm. del) fra Folketingets Finansudvalg. Spørgsmålet er stillet den 11. maj 2021 efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA).

Spørgsmål nr. 302

”Kan ministeren oplyse de samlede omkostninger ved forbuddet mod minkavl i Danmark, herunder men ikke udelukkende erstatninger, tempobonus, politi- og militærbistand, bortskaffelse af mink, genopgravning af mink, samt tab af produktion og beskæftigelse?”).

Svar

Jeg forstår spørgsmålet således, at det er de samlede omkostninger vedrørende COVID-19 i mink, der ønskes oplyst.

Dermed omfatter besvarelsen bl.a. omkostninger, der følger af Aftale af 25. januar 2021 mellem regeringen, Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance om erstatning mv. til minkavlere og følgeerhverv berørt af COVID-19.

Det bemærkes, at besvarelsen også omfatter omkostninger ud over ovennævnte aftale, som det har været muligt at skønne over på nuværende tidspunkt.

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet er der indhentet bidrag fra hhv. Fødevarestyrelsen, Justitsministeriet og Forsvarsministeriet, idet disse myndigheder vurderes at have omkostninger vedr. COVID-19 i mink. Det bemærkes, at andre myndigheder kan have direkte eller indirekte omkostninger til COVID-19 i mink, idet disse dog vurderes at være forholdsvis begrænsede.

1. Omkostninger der følger af Aftale af 25. januar 2021 om erstatning mv. til minkavlere og følgeerhverv berørt af COVID-19

I forbindelse med aftale mellem regeringen, Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance om erstatninger mv. til minkavlerne og følgeerhverv berørt af COVID-19 af den 25. januar 2021 fremgik en opgørelse af økonomien i relation til aftalen, *jf. aftalens økonomitabel*.

Siden indgåelsen af aftalen er der foretaget opdaterede skøn over omkostningerne for enkelte dele i aftalen. Nedenfor redegøres for omkostningerne ved de enkelte elementer i aftalen, herunder redegøres der for, hvor der er opdaterede skøn over omkostningerne.

Erstatning til minkavlere 2022-2030 er skønnet til 8.900 mio. kr. Bevilling hertil er tilvejebragt ved aktstykke 292 af den 29. juni 2021 vedr. forskudsudbetaling. Resterende bevilling er tilvejebragt ved aktstykke 137 af den 16. december 2021 om den endelige nedlukningserstatning.

Erstatning i 2021 for aflivede, ikke-pelsede dyr er opdateret i forhold til aftalens oprindelige økonomitabel, idet estimatet nu udgør 2.823 mio. kr., hvor det tidligere var 1.800-2.800 mio. kr. Omkostningerne ændres som følge af opdaterede oplysninger om skindpris. I 2020 blev 1.960 mio. kr. regnskabsført på Fødevarestyrelsens § 24.32.14. *Erstatninger ved nedslagning af dyr og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger mm.* Yderligere bevilling er blevet tilført ved aktstykke 282 af den 29. juni 2021 og aktstykke 168 af den 25. februar 2021. Resterende bevilling er tilvejebragt ved aktstykke 147 af den 16. december 2021 om skind- og driftstabserstatning i 2020.

Dvalekompensation i 2021 er skønnet til 60 mio. kr. Bevilling hertil blev tilvejebragt ved aktstykke 292 af den 29. juni 2021. Det bemærkes, at en eventuel erstatning for aflivede avlsdyr til minkavlere i dvale ville skulle modregnes i den endelige erstatning.

Lukkeomkostninger er opdateret i forhold til aftalens oprindelige økonomitabel. Skønnet for lukkeomkostninger er justeret til 71 mio. kr., hvor det tidligere var 80 mio. kr. Det følger af en mere præcis opgørelse af antallet af berørte virksomheder. Bevilling hertil blev tilvejebragt ved aktstykke 292 af den 29. juni 2021 om aconto, dvalemodel og lukkeomkostninger.

Indsats i Finansiell Stabilitet for konkursramte avlere er skønnet til 30 mio. kr.

Erstatning til følgerhverv er i aftalens økonomitabel angivet med et interval på 3-4.000 mio. kr. Bevilling hertil er tilvejebragt ved aktstykke 137 af den 16. december 2021, hvor der anmodes om op til 4.000 mio. kr.

Omstillingspuljen er skønnet til 100 mio. kr.

Nedrivning af produktionsanlæg er skønnet til 1.500-2.700 mio. kr.

Minktaksationskommissioner har et opdateret udgiftsestimater på 116 mio. kr., hvor det i forbindelse med aftalen var anslået til 100 mio. kr. Omkostningerne justeres som følge af konkret planlægning og budgettering af opgaven. Bevilling hertil blev tilvejebragt ved aktstykke 291 af den 24. juni 2021. Transportministeriet og Erhvervsministeriet afholder de resterende udgifter til indsatsen.

Omkostninger til suspension af dagpengeforbrug er skønnet til 250 mio. kr.

Omkostninger til økologisk omstilling af fødevarerproduktion, skovrejsning mv. er skønnet til 50 mio. kr. Bevilling hertil i 2021 blev tilvejebragt ved aktstykke 239 af den 20. maj 2021 og på forslag til finanslov for 2022.

Endeligt har regeringen, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten på baggrund af en vurdering fra sundhedsmyndighederne lagt op til at forlænge det midlertidige forbud mod hold af mink til og med den 31. december 2022. I forlængelse heraf skønnes omkostninger forbundet med minkavlere, der vælger dvalemodellen i 2022, til 60 mio. kr. Bevilling hertil er tilvejebragt ved aktstykke 138 af den 16. december 2021. Det bemærkes, at en eventuel erstatning for aflivede avlsdyr til minkavlere i dvale ville skulle modregnes i den endelige erstatning.

Det understreges, at ovenstående omkostninger til erstatninger og kompensationer mv. er behæftet med usikkerhed, da de bl.a. afhænger af erstatnings- og taksationskommissionernes vurderinger af de enkelte minkfarme og minkafhængige følgerhverv.

2. Bidrag fra Fødevarestyrelsen

Ud over de omkostninger, der direkte følger af aftalen af 25. januar 2021 om erstatning mv. til minkavlere og følgerhverv berørt af COVID-19, er der en række yderligere omkostninger. Fødevarestyrelsen har i forhold hertil oplyst følgende:

”Der forventes omkostninger til at sikre registrering, dokumentation og vurdering af virksomhedernes aktiver samt kompensation for passiv bevarelse og nødtørftigt vedligehold af virksomheder aktiver frem til den endelige taksation. Omkostningerne hertil skønnes med usikkerhed til 408 mio. kr. Bevilling hertil er tilvejebragt ved aktstykke 139 af den 16. december 2021.

Der forventes desuden afsat 50 mio. kr. til mulighed for tidlig nedrivning/salg af løsøre. Ligeledes forventes afsat 20 mio. kr. til godtgørelse af sagkyndig bistand i forbindelse med taksation.

Derudover har Fødevarestyrelsen i 2020 haft omkostninger til bekæmpelse, aflivning, bortskaffelse mv. for 526,2 mio. kr. Omkostningerne har bevillingsmæssig hjemmel i aktstykke 292 af 3. september 2020 om merbevillinger til håndtering af COVID-19 og aktstykke 131 af 17. december 2020 om bekæmpelse af COVID-19 i mink på smittede besætninger. Beløbet omfatter bl.a. omkostninger til honorering af minkavlere for aflivning og rengøring samt Fødevarestyrelsens betaling for arbejde vedrørende bekæmpelse i regi af den fælles myndighedsindsats og analyser mv. udført af Statens Serum Institut vedrørende overvågning af minkfarme mv. Beløbet er et regnskabstal, men i beløbet indgår endvidere hensættelser. Hertil skønner Fødevarestyrelsen omkostninger i 2020 finansieret ved intern omprioritering for 31,5 mio. kr.

Det følger af aktstykke 291 af 24. juni 2021 om overførsel af midler til erstatnings- og taksationskommissioner og klagesagsbehandling i forbindelse med minkerstatninger mv., at 4,8 mio. kr. overføres til § 08.21.10. Nævnenes Hus til klagesagsbehandling mv. Ligeledes lægges der op til at afsætte 14,5 mio. kr. i perioden 2022-2023 i forslag til finanslov 2022 til omkostninger ved klagesager i regi af Erhvervsministeriet (§ 08.21.10.14. Klagesager vedr. mink i Miljø- og Fødevarerklagenævnet).

På finansloven for 2021 er på § 24.32.01.25. *Udgifter vedr. håndtering af COVID-19 hos mink* afsat 300 mio. kr. til omkostninger i 2021 vedrørende mink, bl.a. udgifter vedrørende administration af udbetaling af erstatninger mv. og visse omkostninger vedrørende opgravning og afværgeforanstaltninger mv. Det følger endvidere af aktstykke 291 af 24. juni 2021 om overførsel af midler til erstatnings- og taksationskommissioner og klagesagsbehandling i forbindelse med minkerstatninger mv., at 22,8 mio. kr. af de 300 mio. kr. overført til Erhvervsministeriet og Transportministeriet til forventede omkostninger til klagesager og taksationskommissioner mv. i 2021. Sidstnævnte 22,8 mio. kr. indgår i de ovenfor oplyste omkostningsskøn vedr. klagesager og taksaktionskommissioner. Herudover er der ved aktstykke 217 af 7. maj 2021 om opgravning af mink afsat 72,2 mio. kr. på § 24.32.01.25. *Udgifter vedr. håndtering af COVID-19 hos mink* til genopgravning af mink.

Der er afsat 500 mio. kr. til tempobonus, jf. aktstykke 168 af 25. februar 2021 om tempobonus og forskud på erstatning i zone 3 i forbindelse med aflivning af mink.

På forslag til finanslov for 2022 lægges der op til at afsætte 123,7 mio. kr. i perioden 2022-2026 til afværgeforanstaltninger mv. i regi af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (§ 24.32.01.25. *Udgifter vedr. håndtering af COVID-19 hos mink*) og Miljøministeriet (§ 23.21.01.12. *Afværgeforanstaltninger vedrørende mink og covid19*). Dertil indgår det på forslag til finanslov for 2022 også op til at afsætte 136,4 mio. kr. i perioden 2022-2025 til udbetaling af erstatninger og kompensationer, retssager, juridisk bistand, it-udgifter mv. i regi af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (§ 24.32.01.25. *Udgifter vedr. håndtering af COVID-19 hos mink*)."

3. Bidrag fra Forsvarsministeriet

Forsvarsministeriet har oplyst følgende:

"De samlede udgifter forbundet med støtten til civile myndigheders indsats med bekæmpelse af COVID-19 i mink i 2020 og 2021 kan på nuværende tidspunkt opgøres til 90,4 mio. kr. I 2020 har Forsvarsministeriet ved aktstykke 131 af 17. december 2020 fået tilført 87,8 mio. kr. til støtte for civile myndigheders indsats med bekæmpelse af COVID-19 i mink."

4. Bidrag fra Justitsministeriet

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

"Rigspolitiet kan indledningsvist oplyse, at politiet gennem den Nationale Operative Stab (NOST) har koordineret og deltaget i den fælles myndighedsindsats vedrørende aflivning af mink i Danmark samt inden for rammerne af NOST ydet bistand i forbindelse med aflivning af smittede minkbesætninger og minkbesætninger inden for en radius af 7,8 km heraf, herunder f.eks. med optælling af besætninger, praktisk dialog med avleren, tilsyn med aflivningen og efterfølgende afholdelse af afslutningssyn, hvor der som forudsætning for udbetaling af tempobonus skulle gennemføres kontrol af, om alle dyr var blevet aflivet samt udfærdigelse af den fornødne dokumentation herfor.

Rigspolitiet kan oplyse, at politiet pr. 17. maj 2021 samlet set vurderes at have afholdt udgifter for ca. 15 mio. kr. til indsatsen vedrørende aflivning mv. af mink som følge af COVID-19, hvoraf 4,1 mio. kr. vedrører direkte driftsudgifter, mens det skønnes, at der har været udgifter svarende til ca. 11 mio. kr. til politiets personaleressourcer i øvrigt.

Driftsudgifter

Rigspolitiet kan oplyse, at der er afholdt udgifter til leje af kontorvogne til personale, kost og logi, transport mv., hvor der har været behov for politiets tilstedeværelse i forbindelse med aflivning af minkene. Derudover er der afholdt udgifter til merarbejde i forbindelse med politiets bistand ved aflivninger af minkbesætninger. Samlet set er der afholdt driftsudgifter for 4,1 mio. kr. Heraf er 4,0 mio. kr. tilført politiet ved tillægsbevilling jf. aktstykke 131.

Øvrige løn- og personaleomkostninger

Endelig har Rigspolitiet til brug for opgørelsen foretaget et dataudtræk i politiets tidsregistreringssystem. Rigspolitiet skønner på baggrund heraf, at politiet samlet set har anvendt ca. 18 årsværk svarende til ca. 11 mio. kr. til indsatsen, når der omregnes med gennemsnits-årsværkspriser inkl. overhead (fratrasket merarbejde). Skønnet er forbundet med væsentlig usikkerhed, idet politiets tidsregistreringspraksis kan være mangelfuld. Udgifterne er finansieret via omprioritering inden for politiets opgaver, og der er således ikke tale om faktiske merudgifter for politiet.

Øvrige udgifter

Ovenstående løn- og personaleomkostninger kan altovervejende henføres til indsatsen, hvor politiet gennem den Nationale Operative Stab (NOST) har koordineret og deltaget i den fælles myndighedsindsats vedrørende aflivning af mink i Danmark samt inden for rammerne af NOST ydet bistand i forbindelse med aflivning af smittede minkbesætninger og minkbesætninger inden for en radius af 7,8 km heraf, herunder f.eks. med optælling af besætninger, praktisk dialog med avleren, tilsyn med aflivningen og efterfølgende afslutningssyn.

Herudover vedrører udgifterne en meget begrænset bistand inden for rammerne af NOST i forbindelse med afklaring af status på minkbesætninger uden for en radius af 7,8 km fra en smittet minkbesætning, idet en enkelt politikreds på en vagt anvendte to patruljer til at foretage afslutningssyn på enkelte farme uden for en radius af 7,8 km fra smittede besætninger.

Dette foregik efter forudgående aftale med de pågældende minkavlere, og patruljerne var instrueret i, at der skulle udvises en høj grad af konduite, idet der udelukkende var tale om frivillighed for minkavlerne til at få foretaget et afslutningssyn, hvilket betød, at det skulle accepteres, hvis minkavlerne efter opstart af afslutningssynet ønskede dette afsluttet, eller såfremt de ikke ønskede at underskrive dokumentationen.

Ud over de ca. 15 mio. kr., har Rigspolitiet endvidere afholdt udgifter på 1,5 mio. kr. til løn til politistuderende (i stedet for SU), der inden for rammerne af den Nationale Operative Stab (NOST) har bistået i forhold til mink uden for en zone på 7,8 km fra smittede minkbesætninger. Disse udgifter er afholdt inden for politiets eksisterende bevilling.”

5. Produktion og beskæftigelse

For så vidt angår den del af spørgsmålet, som vedrører produktion og beskæftigelse, er det vigtigt at understrege, at det ikke er muligt at opgøre de samlede konsekvenser endeligt på nuværende tidspunkt. Derudover kan oplyses følgende:

Vedrørende produktion

Ifølge Danmarks Statistik var produktionsværdien af pelsdyr i perioden 2015-2019 mellem ca. 2,5 mia. kr. og 4 mia. kr. årligt. Med det nuværende forbud mod hold af mink bortfalder denne produktion. Der er dog ikke nødvendigvis direkte sammenhæng mellem bortfald i produktionen i en branche og et tilsvarende fald i produktionen for Danmark samlet set. Dette skyldes, at der vil ske en gradvis tilpasning i produktionen med en gradvis omfordeling af ressourcer til andre brancher.

Der henvises i den forbindelse til min besvarelse af 6. december 2020 af spørgsmål nr. 122 vedrørende lovforslag nr. L 77, der omhandler konsekvenser for bruttoværditilvæksten, skatter og beskæftigelse som følge af det nuværende forbud.

Vedrørende beskæftigelse

Det midlertidige forbud mod hold af mink skønnes ikke på længere sigt at påvirke den strukturelle beskæftigelse. Med den politiske aftale (Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance af 25. januar 2021 om erstatning mv. til minkavlerne og følgeerhverv berørt af COVID-19) er der afsat 100 mio. kr. til omstilling af både medarbejdere og virksomheder, mens der afsættes 3-4 mia. kr. til erstatning til følgeerhverv. Udgifterne bidrager til at understøtte omfordelingen af beskæftigede mellem brancher.

Der henvises endvidere til Miljø- og Fødevareministeriets besvarelse af 25. oktober 2020 af spørgsmål nr. 46 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg vedrørende en opgørelse af beskæftigelsen i primærproduktionen og til Miljø- og Fødevareministeriets besvarelse af 25. oktober 2020 af spørgsmål nr. 47 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg vedrørende en opgørelse af beskæftigelsen i følgeerhverv.

Rasmus Prehn

/

Hans Peter Olsen